

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Zuzanou Bystřickou v právní věci žalobce Č.Č., nar., e.č., státní příslušnost, t.č. místo hlášeného pobytu, adresa pro doručování, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky** se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12.8.2011, č. j. OAM-224/ZA-ZA06-ZA14-2011,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky ze dne 12.8.2011, č. j. OAM-224/ZA-ZA06-ZA14-2011 se zrušuje pro vady řízení a věc se mu vrací k dalšímu řízení.**
- II. Žalobci se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce, státní příslušník Kyrgyzské republiky, podal dne 1.8.2011 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Uvedl, že vlast opustil dne 25.2.2011, protože se obával o svůj život.

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky ze dne 12.8.2011, č. j. OAM-224/ZA-ZA06-ZA14-2011, byla uvedená žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů.

Žalobce podal včas proti tomuto rozhodnutí žalobu. Především namítl porušení § 2 odst. 1 a 4, § 3 odst. 4, § 50 odst. 3 a 4, § 68 odst. 3 správního řádu. Správní orgán v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany nesprávně právně kvalifikoval a posoudil skutkový stav

jeho případu. Je přesvědčen, že skutečnosti, jež uvedl, a veškeré okolnosti, které během správního řízení vyšly najevo, měly vést k udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, nebo alespoň k udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. V průběhu správního řízení uvedl, že byl od června 2010 v Kyrgyzstánu pronásledován čtyřmi neznámými muži, a to z důvodu, že v té době odvezl z Oše za hranice jemu neznámého muže a ženu. Při prvním incidentu ho muži, kteří ho pronásledovali, začali bít, ale podařilo se mu utéct. Poté mu zapálili v jeho nepřítomnosti auto i dům. Soused mu sdělil, že ho chtějí zabít. Odcestoval proto do Biškeku, avšak pronásledovatelé ho našli i tam, přestože se skrýval a měnil místa bydliště. V srpnu 2011 ho v Biškeku tito neznámí muži zbili a řekli mu, že pokud nenajde ženu, kterou převezl přes hranice, zabijí ho. Obrátil se proto na městskou policii, která mu však nebyla schopna pomoci, ani mu neposkytla jakoukoliv ochranu. Z toho důvodu a pro nadále trvající obavy o život odcestoval do Moskvy, kde žil jako bezdomovec. Když se telefonicky spojil se sestrou, upozornila ho, že ho neznámí muži hledají i v Moskvě. Přesvědčil proto řidiče turecké národnosti, aby ho z Moskvy odvezl. Poté se žalobce ocitnul v České republice, kde v Příjímacím středisku Zastávka u Brna dne 1.8.2011 požádal o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce je přesvědčen, že splnil všechny předpoklady podle čl. 4 odst. 5 směrnice Rady č. 2004/83/ES (dále jen „kvalifikační mezinárodní ochranu jsem tudíž splnil svou povinnost dostatečně odůvodnit svou žádost. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) „pokud nelze určité tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu doložit, ale ani vyvrátit listinnými či jinými důkazy a žadatel splní podmínky uvedené v čl. 4 odst. 5 směrnice Rady 2004/83/ES, správní orgán je povinen z takového tvrzení vycházet.“ (podle rozsudku NSS ze dne 30.9.2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, I. část právní věty). Správní orgán byl za této situace povinen opatřit dostatek důkazů, které by buď potvrdily, nebo vyvrátily tvrzení žalobce. Přestože správní orgán v napadeném rozhodnutí uvedl, že dostatečně zjistil skutkový stav případu, nelze s tímto závěrem souhlasit. Správní orgán vycházel při posuzování mé žádosti o mezinárodní ochranu z této žádosti, protokolu o pohovoru, informace MZV Č. j. 90077/2011-LPTP ze dne 18. 1. 2011 k Č. j. MV-I 19837-1/OAM-2010 (dále jen „informace MZV“) a informací obsažených v Infobance ČTK „Země světa, Kyrgyzstán“. Přestože správní orgán uvedl použité podklady svého rozhodnutí, v odůvodnění napadeného rozhodnutí nespecifikoval, ze kterých konkrétních a pro jeho případ relevantních údajů a informací při svém rozhodování vycházel, a proč jej tyto vedly k tomu, že nevyhověl žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Správní orgán pouze uvedl, že informace MZV popisuje události, ke kterým v roce 2010 v Kyrgyzstánu došlo, aniž by však toto tvrzení dále specifikoval, a dále, že téže informace MZV konstatuje, že 90% etnických Kyrgyzů, kteří opustili vlast, tak učinili z důvodu hledání pracovních příležitostí. Tyto informace se však ale nevztahují k jeho případu. Dále správní orgán uvedl, že v Kyrgyzstánu v současné době neprobíhá ozbrojený konflikt. Opomněl ale zkoumat a vyjádřit se k celkové bezpečnostní situaci v Kyrgyzstánu. Nezkoumal, nakolik efektivně jsou státní orgány schopné a ochotné chránit práva a právem chráněné zájmy osob zdržujících se na území Kyrgyzstánu, ani dodržování lidských práv v Kyrgyzstánu. The World Justice Project, Rule of Law Index 2011 (str. 38, 81) uvádí, že míra efektivnosti trestní spravedlnosti včetně stádia vyšetřování a stíhání trestních činů je velmi nízká (Kyrgyzstán je v tomto ohledu 60. nejhůře hodnocenou zemí z 66 posuzovaných států). Výrazné problémy v Kyrgyzstánu nastávají i v oblasti ochrany lidských práv, což dokládají i zprávy organizací zabývajících se ochranou lidských práv, např. Human Rights Watch. Správní orgán je ze zákona povinen být „procesně aktivní“ (rozsudek NSS ze dne 30.9.2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70) a zkoumat relevantní skutečnosti vážící se k mému případu, přičemž rámcem zjišťování je pro správní orgán obsah tvrzení žadatele. Tuto povinnost správní orgán nesplnil a jeho rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti o mezinárodní ochranu proto nelze považovat za objektivní ani správné. Správní

orgán, přestože se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyjadřoval k žalobcovým tvrzením, nesprávně právně zhodnotil skutkové okolnosti jeho případu. Z tvrzení žalobce plyne, že byl v zemi původu pronásledován takovým způsobem, že mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, a to konkrétně mučení, nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Zároveň je z jeho výpovědi zjevné, že nemohl využít ochrany státu svého původu, protože, ač jsem o takovou ochranu třikrát žádal na policii, nebyla mi poskytnuta. V tomto ohledu nesouhlasí s argumentem správního orgánu, že nevyužil ostatní možnosti, které se mu v Kyrgyzstánu nabízely. Jednání jeho pronásledovatelů rozhodně mělo trestněprávní povahu. Navíc není povinností žadatele o azyl ani zákonným předpokladem možnosti udělení azylu či doplňkové ochrany vyčerpat všechny zákonné a dostupné prostředky ochrany v zemi původu, což plyne z dikce ustanovení § 14a odst. 1. Žalobce má za to, že ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl hodnověrná tvrzení, která jsou podle právního řádu České republiky podřaditelná pod důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany dle § 12 a § 14a zákona o azylu. Správní orgán nezjistil dostatečně skutkový stav věci, neposoudil objektivně situaci žalobce a nepřihlédl ke všem skutečnostem relevantním pro udělení mezinárodní ochrany a na základě chybného zhodnocení skutkového stavu věci a jeho nesprávné právní kvalifikace vydal vadné rozhodnutí.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Jednání neznámých mužů (v žádosti hovoří žalobce o čtyřech mužích, v pohovoru o třech) nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť toto nemělo žádnou souvislost s některým z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Dle názoru žalovaného nelze vdaném případě ani mluvit o tom, že by státní orgány uvedené jednání neznámých osob podporovaly či ho trpěly. Za situace, kdy totožnost osob, které měly žalobce obtěžovat, není známa, je hledání pachatele obtížné. Žalobce nevyčkal na výsledek šetření jeho oznámení na městské policii a spokojil se s odpovědí, že má počkat. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce neuváděl žádné azylově relevantní skutečnosti, obstaral si žalovaný k dokreslení situace rovněž informaci MZV čj. 90077/2011-LPTP z 18.1.2011 popisující události z roku 2010 s nastíněním dalšího vývoje v roce 2011. Rovněž otázkou doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu se zabýval v rozsahu, vymezeném tvrzeními žalobce a v rámci § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. V průběhu řízení bylo dostatečně prokázáno, že žalobce neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona. Správní orgán má za to, že náležitě posoudil skutkový stav věci, neshledal však důvodnost aplikace jiného ustanovení než ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu.

Soud zjistil, že jsou dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem ve smyslu § 76 odst. 1 s.ř.s., proto ve věci nenařizoval jednání, byť žalobce o nařízení jednání žádal.

V řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s., přezkoumává soud napadené výroky rozhodnutí správního orgánu v mezích žalobních bodů a z těch hledisek, které žalobce v podané žalobě uvede, přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a odst. 2 věta první s. ř. s.).

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce, státní příslušník Kyrgyzské republiky, podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 1.8.2011. Vlast opustil dne 25.2.2011, protože se obával o svůj život. Problémy začal mít v souvislosti s tím, že v červnu 2010 odvezl přes kyrgyzsko-uzbeckou hranici muže a ženu, kteří u jeho domu v Oši naříkali, že je chce někdo zabít a prosili ho, aby je odvezl. Vyhověl jim, bezplatně je odvezl svým vozem, který používal pro výkon povolání taxikáře. Když se vrátil domů a auto zaparkoval, přijeli k jeho domu neznámí muži středoasijského vzhledu. Začali ho bít, ale on jim utekl. V žádosti uváděl, že se jednalo o tři muže, při pohovoru tvrdil, že byli čtyři. Následně mu v jeho nepřítomnosti zapálili auto i dům. Soused mu řekl, že ho chtějí zabít, aby raději odjel do Biškeku. Uprchl tedy do Biškeku, kde požádal o pomoc ministerstvo vnitra. Nikdo mu ale nepomohl a tiito muži jej našli i tam, i když se skrýval a měnil místa bydliště. Vždycky před nimi stačil utéci. Na policii se byl informovat asi třikrát, ale vždy mu řekli, že musí počkat. Na prokuraturu ani jiné instančně vyšší státní orgány se s žádostí o pomoc neobrátil. Netuší, kdo ti muži byli a co po něm chtěli, neví, kdo byli lidé, kterým pomohl. Proto odletěl do Moskvy, kde žil s bezdomovci. Při podání žádosti uvedl, že jednou mu do Moskvy zavolala sestra, že ti muži mají známé v Moskvě a mohou ho najít. Při pohovoru pak tvrdil, že ho sestra upozornila, že muži jej hledají i tam. Požádal turecké řidiče, aby ho odvezli kamionem do ČR, kam ilegálně, bez dokladů, vstoupil dne 20.7.2011. V ČR je poprvé, jde o jeho cílovou zemi. V případě návratu do vlasti se obává o svůj život. Obává se rovněž o život manželky a syna, chtěl by je přivést do ČR. Oba je dva dny před zmínovanými událostmi odvezl ke tchýni do Narynu, neboť synovi začaly tříměsíční prázdniny. Následně své rodinné příslušníky o všem informoval a řekl, aby zůstali v Narynu, kde žijí dodnes. S žádnými problémy se tam nesetkali.

Žalovaný shromáždil za účelem rozhodnutí ve věci další podklady, a to informace ze země původu žalobce. V souladu s § 36 odst. 3 správního řádu umožnil žalobci po provedení pohovoru se s nimi seznámit a vyjádřit se k nim. Žalobce této možnosti nevyužil. Jednalo se o informace MZV, č.j. 90077/2011-LPTP ze dne 18. 1. 2011, č.j. MV-119837-1/OAM-2010 a aktuální informace obsažených v Infobance ČTK Země světa, Kyrgyzstán.

Žalovaný žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu ve znění účinném pro projednávanou věc, podle kterého se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvede skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Zdůraznil, že výčet důvodů pro udělení azylu vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu je taxativní, což znamená, že z jiných důvodů nelze azyl udělit. V odůvodnění ve vztahu k § 12 zákona o azylu uvedl, že z výpovědi žalobce vyplývá, že nikdy neměl problémy se státními orgány své vlasti, konstatoval, že jeho potíže způsobil převoz neznámého muže a ženy na kyrgyzsko-uzbeckou hranici, aniž si byl žalobce vědom, proč. O pomoc požádal následně pouze městskou policii, šetření mu připadalo zdlouhavé, přesto se na jiný orgán, ani nadřízený, neobrátil. Žalovaný konstatoval, že žalovaný nevyužil další možnosti, které mu k ochraně práv veřejná moc nabízí. V úvahách týkajících se § 14a zákona o azylu pak žalovaný opět konstatoval, že v případě nezákonného jednání vůči své osobě může žalobce najít účinnou ochranu u státních orgánů země původu.

V uvedených úvahách soud shledal důvod k vyslovení závěru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Žalovaný totiž vyslovil závěr o tom, že „žalovaný nevyužil další možnosti, které mu k ochraně práv veřejná moc nabízí“, že „v případě jakéhokoli nezákonného jednání vůči své osobě může dotyčný najít účinnou ochranu u státních orgánů země původu“ aniž uvedl, z jakých podkladů zjistil skutečnosti, které ho k tomuto závěru vedly. Ač žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl výčet podkladů, které opatřil a na základě kterých žádost žalobce posoudil, v odůvodnění neuvedl, že by obsahem některého z těchto podkladů byly informace o možnosti, dostupnosti, způsobu a efektivnosti domáhání se v Kyrgyzstánu u státních orgánů pomoci v obdobných případech.

Žalovaný z použitých podkladů (informace MZV, čj. 90077/2011-LPTP ze dne 18. 1. 2011) v napadeném rozhodnutí uvedl poznatek, že 90% etnických Kyrgyzů odchází z vlasti kvůli hledání práce. Dále uvedl, že dle Infobanky ČTK v zemi původu žalobce neprobíhá ozbrojený konflikt, který by bylo nutno zvažovat. Žalobce však v uvedených souvislostech nic netvrdil.

Soud připomíná, že dle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, čj. 5 Azs 6/2010-107, podle kterého *„Žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzuje správní orgán na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem této ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují. Zamítnout žádost podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, může správní orgán jen tehdy, nepřichází-li v úvahu žádná z takovýchto forem mezinárodní ochrany; tento závěr musí v rozhodnutí odůvodnit.“*

Uvedenou povinnost žalovaný nesplnil, neboť jeho závěry o nenaplnění důvodů pro neudělení mezinárodní ochrany podle §12 a §14a zákona o azylu, jak soud již výše uvedl, jsou nepřezkoumatelné. Soud proto rozhodnutí žalovaného v souladu §76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil pro nepřezkoumatelnost a věc mu vrátil v souladu s §78 odst. 4 s.ř.s. k dalšímu řízení.

V dalším řízení se žalovaný bude zabývat otázkou dostupnosti a efektivnosti ochrany, poskytované v zemi původu žalobce občanům v případě problémů se soukromými osobami, přičemž konkrétně uvede, z jakých informačních zdrojů ve svých úvahách vycházel. Ve světle zjištěných poznatků pak posoudí, zda žalobce měl reálnou možnost ochrany se v zemi původu domoci. Soud připomíná, že dle §78 odst. 5 s.ř.s. je žalovaný vázán právním názorem, vysloveným ve zrušujícím rozsudku.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, nebylo však zjištěno, že by mu vznikly náklady řízení.

pokračování

56 Az 44/2011

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. dubna 2012

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
samosoudkyně